

Bilag 3

En lærers blik på udviklingen af Skolen ved Skoven de seneste 27 år.

Med dette indlæg vil jeg forsøge at svare på to spørgsmål.

Hvordan har vi på Skolen ved Skoven omsat de krav og forventninger, som er i samfundet, så det kan passe til de elever - de børn - som er vores målgruppe?

Hvordan har skolens missionen for vores helt særlige elever udviklet sig gennem årene?

Organiseringen af Skolen ved Skoven

For 27 år siden var Skolen ved Skoven en aldersopdelt specialskole med en HFO (dengang SFO).

Eleverne gik i mindre klasseenheder opdelt efter alder - spredt ud over 3 klassetrin:

A: 0.- 2. kl

B: 3.-5. kl

C: 6. til 8. kl

D: 9.+10. kl

Det var i A-klassen, at eleverne lærte at blive skolebørn og i D-klassen, at vi forberedte dem til de tilbud, som lå i ungdomslivet foran dem.

Filosofien bag de aldersopdelte klasser var blandt andet, at "børn lærer af børn" og at "et børne- og ungdomslivs faser gennemgås af alle børn, så man skal kunne spejle sig i jævnaldrende og være i et miljø, der stimulerer dette, uanset handicap".

Alle dage har man i klasseenhederne i den daglige hverdag og undervisning haft underopdelt i mindre grupper - afhængig af fag og aktivitet.

Om eftermiddagen var der HFO. Til at starte med var eleverne opdelt i større grupper og altså på tværs af klasseenheder og klassekammerater.

Senere blev børnene inddelt med samme HFO-gruppe som klasse - men kunne have samvær på tværs, afhængig af de lege og aktiviteter som børnene ønskede at indgå i, i deres fritid.

Som årene gik, undervisningstimetallet øgedes og det fagfaglige fokus både i samfundet generelt og på Skolen ved Skoven, blev mere markant - så blev det også tydeligere for os, at en mere funktionsopdelt skole kunne sikre mere specialiseret og målrettet undervisning for den enkelte elev.

Det ville også give bedre mulighed for at gennemføre mere målrettet undervisning for hele klassen som gruppe - eller måske bare i 2 grupper.

HFO-tiden var blevet kortere, fordi skoledagen blev længere, og derfor blev det også klassekammeraterne, som børnene havde mest socialt samvær sammen med.

I dag er klasserne derfor både opdelt efter alder og elevernes funktionsniveau.

Samværet på Skolen ved Skoven

Eleverne på en specialskole har ikke det samme muligheder for socialt samvær, som børn i almenskolen har. Eller som børn uden handicap har.

Børnene her har ofte ikke så mange ligesindede, som de kan lege med, når de kommer hjem.

Muligvis har de heller ikke overskuddet til at lege eller være sociale, når de kommer hjem.

Derfor har vi som skole forsøgt at have fokus på, at eleverne også møder hinanden på tværs af klasserne i løbet af ugen på følgende måder:

- planlagte aktiviteter som frikvarterer og fælles morgensang.
- undervisning på tværs en gang om ugen.
- i pauser eller ved særlige lejligheder at lave noget med børnene i klassen ved siden af.

Skolen har altid været præget af at have elever med en høj grad af tryghed i at kunne være den, man er. Det er det, vi lærer dem og signalerer, når vi omgås hinanden.

Derfor har vi også på Skolen ved Skoven elever med en høj grad af tolerance for andre mennesker.

Vi mobber ikke hinanden.

Vi taler pænt til hinanden.

Der er stor forståelse for, at man kan være mindre god til noget, og rigtig god til noget andet.

Børnene er gode til at anerkende hinanden.

Det er det, som vi kan her på specialskolen.

Børnenes skole er et sted, hvor børnene for alvor hører til og ikke er dem, som er anderledes.

Elever fra specialklasserne/almenskolen

De fleste af eleverne har gået på skolen hele deres skolegang.

Men gennem årene, så har vi også modtaget elever, som har startet deres skolegang i almenskolen eller i specialklasser, og som har gået der en del år, inden man er nået frem til, at Skolen ved Skoven måske er det rigtige for dem.

Det er elever, som ofte har haft modgang både fagligt og socialt.

Det faglige niveau hos disse elever har gjort, at vi over årene har måttet inddele yderligere i de enkelte klasser på mellemtrins- og udskolingsniveau (for det er ofte her, at vi modtager disse elever).

Eleverne fra almenskolen/specialklasserækkerne kommer ofte med en manglende tiltro til egne evner og en lettere skeptisk holdning til skolen generelt. De har derfor behov for en del voksenopmærksomhed og støtte ud over den egentlig undervisning og specialpædagogiske tilgang.

Socialt kommer de ofte også med en del udfordringer i bagagen.

Nogle har oplevet at blive mobbet eller har oplevet ensomhed. Nogle har oplevet at føle sig forkerte.

For dem kan mødet med de øvrige elever på Skolen ved Skoven være udfordrende. De er lidt længere tid om at vænne sig til og forlige sig med, at her er et sted, hvor alle har noget, som de har brug for hjælp til - det er bare forskelligt, hvad det er. De kan have svært ved at se deres egen plads her.

Det skal de selvfølgelig have støtte til.

Og eleverne i deres klasse - de elever, som har gået i specialskolen fra skolestart - de skal også støttes.

Det skal i dette møde mellem almenskolen og specialskolen sikres, at specialskoleeleverne i deres daglige skolegang ikke presses yderligere og gøres ekstra "særlige og anderledes" hér, hvor de netop skal kunne være i ro og være sikre på, at dette er deres sted.

Generelt bliver børnene på specialskolen endnu mere sårbare og udsatte, hvis de sættes i situationer, hvor de skal leve 100% op til det omkringliggende samfunds normer og standarder.

Elever til specialklasserne

Omvendt skal vi som skole også have blik for, om vi har elever, som er startet på specialskolen og som over årene har udviklet sig og er modnet, så de har mulighed for at få en mere tilfredsstillende skolegang i specialklassen - både fagligt, men også socialt.

Lærer på Skolen ved Skoven

Den udvikling, som sker i jobbet på specialskolen, er mangefacetteret.

Det er en udvikling i forhold til undervisningsmaterialer - både dem, som man kan finde i forvejen og som kan tilrettes til vores elever - men i særdeleshed også de materialer, som man selv må producere, så det passer.

Det er en udvikling i at finde zonen for nærmeste udvikling for elever på rigtig mange udviklingstrin - og så finde dét materiale, de hjælpemidler eller den særlige personlige tilgang til eleven, som skal til.

Det er en udvikling i at dygtiggøre sig i tekniske hjælpemidler og programmer: talecomputere, som kan aktiveres med touch eller med øjenudpegning.

iPads, som kan bruges som kommunikationshjælpemiddel.

Kommunikationspas, der kan være med eleven rundt i alle sammenhænge.

It baserede undervisningsprogrammer.

Programmer, som kan gøre tale til skrift.

Læseindlæringssystemer, der tager udgangspunkt i bogstavernes lyde og understøttes af håndfonemer og tegn, så det ikke forudsætter, at eleven selv kan frembringe lyde eller ord for at kunne lære at læse.

Det er en udvikling i at kunne se, hvad det er eleverne har brug for, for at blive så selvhjulpne som muligt i deres ungdoms- og voksenliv og at kunne give støtte til dette.

Det er en udvikling i at styrke de sociale fællesskaber - at hjælpe eleverne til kontakt, at styrke dem i det, som de kan med hinanden, at give dem troen på, at de kan.

En god investering

Da eleverne er så helt særlige og specielle - da de er på så forskellige udviklingstrin, både fagligt, fysisk, neurologisk, og psykisk i forhold til, hvad de kan magte - så kræver denne udvikling:

Specialiserede, dedikerede fagpersoner - og nok af dem.

Gode faciliteter og rammer - og nok af dem.

Det, der kommer ud af denne investering, er "kvalitet"

- kvalitet i den undervisning, som hver enkelt elev bliver tilbudt

- kvalitet i hverdagen i forhold til samvær med andre

- kvalitet i kompetencer og ting, som man mestrer

og dét giver livskvalitet hos eleverne - både på den korte og den lange bane.

Denne kvalitet, tror vi, sender positive bølger videre ind i familierne og videre til de tilbud, de eventuelle jobs og de bosteder, hvor vores elever senere skal leve deres liv.

Lene Diamant – lærer på Skolen ved Skoven